(851) "दुल उत्क्षेपे" (X-चुरादिः-1600. सक. सेट्. उभ.)

दोलकः-लिका, दुदोलयिषकः-षिकाः; इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि चौरादिकक्षेपार्थककालयतिवत् (175) ज्ञेयानि। [1]दोला, [2]दुलिः, [A]सन्दोलयन्-न्ती।

(852) "दुष वैकृत्ये" (IV-दिवादिः-1185. अक. अनि. पर.)

'वैकृत्यम्=रूपभङ्गः।' इति क्षीरस्वामी।

दोषकः-षिका, [3]दूषकः, [4]दोषकः-दूषकः-षिका, [5]दुदुक्षकः-क्षिका, दोदुषकः-षिका;

[6]दोष्टा-दोष्ट्री, दूषयिता-दोषयिता-त्री, दुदुक्षिता-त्री, दोदुषिता-त्री;

[7]दुष्यन्-न्ती, दूषयन्-दोषयन्-न्ती, दुदुक्षन्-न्ती; —

दोक्ष्यन्-न्ती, दूषयिष्यन्-दोषयिष्यन्-न्ती-ती, दुदुक्षिष्यन्-न्ती-ती; —

[8]व्यतिदुष्यमाण; दूषयमाणः-दोषयमाणः, [7]व्यतिदुदुक्षमाणः, दोदुष्यमाणः;

व्यतिदोक्ष्यमाणः, दूषयिष्यमाणः-दोषयिष्यमाणः; व्यतिदुदुक्षिष्यमाणः, [दोदुषिष्यमाणः;

---

1. 'भिदादेः' (3-3-104) आकृतिगणत्वात्, ण्यन्तात् प्राप्तं युचं बाधित्वा, अङ्प्रत्यये, णिलोपे च **दोला** इति रूपं सम्पद्यते।
2. 'अच इः' (द. उ. 1-67) इति इकारप्रत्यये रूपम्। 'बहुलमन्यत्रापि संज्ञाच्छन्दसोः' (द. उ. 8-40) इति णेर्लुक्। **दुलिः**=कमठी।
3. '**दोषो णौ**' (6-4-90) इति ण्यन्ते सर्वत्र उपधाया ऊदादेशः।
4. 'वा चित्तविरागे' (6-4-91) इति चित्तस्याप्रीततायां गम्यमानायां तु ऊदादेशविकल्पनात्, ऊदादेशाभावे, लघूपधगुणे **दोषकः-षिका** इत्यादीनि रूपाणि ण्यन्त एव सर्वत्र भवन्ति।
5. सन्नन्तान्ण्वुलि, धातोरनिट्त्वात् 'इको झल्' (1-2-9) इति सनः कित्त्वाद् गुणनिषेधे, 'षढोः कः सि' (8-2-41) इति धातुषकारस्य ककारे, षत्वे च रूपमेवम्। एवं सन्नन्ते सर्वत्र ज्ञेयम्।
6. तृचि, 'ष्टुना ष्टुः' (8-4-41) इति तकारस्य ष्टुत्वेन टकारे रूपमेवम्। तव्यदादिष्वप्येवमेव प्रक्रिया ज्ञेया।
7. शतरि '**दिवादिभ्यः—**' (3-1-69) इति श्यन् विकरणप्रत्ययः। तस्य ञिद्वद्भावेनाङ्गस्य गुणो न भवति।
8. 'कर्तरि कर्मव्यतीहारे (1-3-14) इति शानचि रूपमेवम्।

A. '**सन्दोलयन्नधिकपोलितमद्रिराजं**
सञ्चोलितं सुबहुमूलितशाखिवृन्दैः॥' धा. का. 3-21.